

Виридуьньядин дишегълийрин йикъаз талукъарнавай ачух мярекат

Мярекатдин конспект гъазурайди: Ибрагимова Фироза Ибадулаевна

Мярекатдин девиз: «Дидеяр чи уьмуьрдин чирагъар я!»

Мярекатдин мурад-метлеб:

-8-мартдин сувар къаршиламишун,

-аялрин чирвилер деринарун;

-рахунин ч'ал гегъеншарун;

-Дидеяриз талукъарнавай ширрин бинедаллаз аялриз ватанпересвилин ва инсанпересвилин тербия гун;

-хайи Ватан, диде, ч'ал к'анарунин г'иссер кутун.

Тарсунин тадаракар: жуьреба-жуьре парталар, цуьквер, шарар, аялри гъазурнавай тадаракар, ноутбук, колонкаяр.

Мярекатдин финиф:

(Мярекат тухузвай зал жуьреба-жуьре шараралди ва цуьквералди гуьрчегарнава. Аялар атана сегънедал руш-гада акъвазвава. Дидеяриз салам гузва, гъарда вичиз кьулай чка кьуна, ацукъзава.)

Тербичи: Мад кьуьд алатна. Мад атана гатфари чи вар гатана. Ингъе 8- мартни атана агакьна. Къенин югъ вири дуьньяда дишегълирин югъ яз къейдзава. Чи бахчадин аялри ва коллективди чи играми ва багъа дишегълириз рик'ин сидкъидай къенин сувар мубаракзава.

Гъуьрметлу дишегълияр, квехъ виридахъ чандин сагъвал хьурай, рик'лера авай мурадрикъ Аллагъди агакъарай, дуьньяда авай четинвилерикай куь рик'лериз залан тахъуй, четин йикъарилай регъятвилер пара хьурай. Куь чинрал гъамиша гатфарин югъ хътин мили хъвер хьурай.

Къе, гъурметлу дидеяр, аялри чпин рикле к1ват1 хъанвай хуш ва ялавлу келимаяр лугъуда, чпин алакьунар къалурда, чпин гъилерал авунвай таракар пишкешда.

София: Гъисаб жедач тупларалди зегъмет ви,
Диде, чна гъич квадардач гъурмет ви.
Гъар са кардиз къвезва еке къимет ви,
Азиз диде, вун я ч1ехи девлет чи.

Нисред: Аллагъди ваз гурай диде виш йисар,
Шад яз фирай диде вири ви йикъар.
Гъич садрани жез тахъурай ви рик1 дар,
Ви вилерай фидайбур хъуй шад накъвар.

Юнус: Диде, ви тарс хуъзва даим рикле за,
Аферин ваз, туна зун дуъз рекъе на.
Азиз диде - ви гъар гаф заз вине я,
Дуъньядилай багъади заз диде я.

Халкъдин манидал ицигнавай къуъл

Т. Самира: И дуъньяда виридалай
Ширинди заз вун я, диде
Валай масан касс дуъньяда
Жедайди туш чахъ, чан диде.

Зейнаб: Гуърчегдини и дуъньядал
Жедайди туш валай, диде
Мили хъверни алаз сивел
Ширин рахаз жедай диде.

Ахмед: Гзаф ч1угваз на зегъметар
Чун паталди масан диде
Багъа я вун чаз гъа къадар,

Шекердилай ширин диде.

Нисред: Багъишзава шиир за ваз,
Къизилгуълдин зи цуък диде
Гъикъван пара вун к1ан я чаз
Чи дердинин дарман диде.

София: Масан диде, хъсан диде, чан диде!
Авач валай чаз багъа инсан диде.
Ви к1анивал,ви чим, ви хъвер, тавазвал
Эвездачхъи гъич са жуъре майвади.

А.Сулейман: Сифтедайни зи вилериз акурди
Вун я диде,ширин диде, чан диде.
Четин ч1авуз зи къайгъуяр ч1угурди
Хъайид вун я зи гъарайдин ванн диде.

Сумая: Гъиле гъатай ширинлухар заз гудай
Гъак1 ят1ани, диде, за ваз наз гудай
Аялвилин четинвиляй акъуддай
Зи мегърибан, азиз диде, чан диде.

Г.Хадижа: Агъ ч1угвадай са къуз на зун такурла
Рик1 шедай ви, зун пашман яз акурла
Гъейри сада са къайи гаф лугъурла
Эцигдай на зун паталди чан диде.

Абдул: Ви зегъметар фидач, диде, рик1елай
Къуш ракъурдач садрани ви къилелай
Ви бурж вахчуз алакъич къве гъилелай
На гъаялвал тагайт1а заз, чан диде.

Саид: Дидедин мез дарман я,
Сагъсуз ч1авуз баладиз.
Ам играми, масан я,
Гъар са рушаз, гададиз.

Дагъустандин халкъдин къуъл

А.Хадижа: Диде я заз багъа инсан
Адан темен я заз дарман,
А ви къужах я зи макан,
Чан играми, ширин диде.

Сабина: Михъи гъава чи рик1ериз
Бул бегъерар чи ник1ериз
Цуък акъудай чи рекъериз
Дидед сувар мубарак хъуй.

Магомед: Жез гъамиша сивел хъуъруън
Куън абур я лезги хуъруън
Гъар са нямет хъуй квез ширин

Дидед сувар мубарак хъуй.

Рекият: Фида вахтар, вядеяр,
Чакай жеда дидеяр,
Тикрарда ви хтулри
Ви милаим хъвер, диде.

Надир: Гъар са кIвале ава шадвал
Къарагъ кIвачел лугъуз тостар
ЧIехибур хъуй рикIин къастар
Дидед сувар мубарак хъуй!

Сегъне

Са малаикдиз дидедин кIанивилиз виридалайни еке къуват авайдакай чир хъана.
Адаз а кIанивилин сир ачухариз кIан хъана. Гзаф вахтунда ам къекъвена инсарин арада, амма са шейинин гъавурдани гъатнач.

-Сад тир Аллагъ, заз дидедин кIанивилин сир жагъанач. Дидейри чеб гъар жуьре тухузва: садбуру чпин аялриз теменар гузва, муькуьбуру-буйругъар, тербия, кIвалахар ийиз тазва, четин кIвалахар ийиз вердишарзава.

-Вун дуьз чкадиз килигнавач, -ван атана цаварай. -Вун а дидейри чеб гьикI тухузватIа килигмир, абурун рикIин гьиссериз килиг.

Дидейрин рикIериз килигайла, малаик гъавурда гъатна. Дугъриданни, диде гьихътин келимайрал вилин веледихъ рахайтIани, адан рикIе авайди анжах кIанивал я, вичин аял патал, адан гележег, уьмуьр, сагъламвал патал дидеди вичин чанни гуда.

Мани «Дидедин веси»

Диде, вуна заз туна веси,
Минамлу хва хъухъ лагъана,
Бубади яд хъвай къапунай,
Чан хва нани хъухъ лагъана.
Къабулнай за дидед веси
Зун я зи гафун иеси
Аллагъдин рекъел туш зун аси
МичIи цифен чирагъ, диде.

Югъ хъанайтIа ви рикI тIарай,
Ягъалмиш яз гана гъарай
АтIана зи йифен ахвар
Фикир йидай къван зи рикI, диде.

Диде диде масан диде
Ви зегъметрихъ жеч сад, диде
Вахкуз тахъай ви буржарай
Къурбанда за ваз чан, диде.

2 сеферда

Джабраил: Герек жезмач маса дарман,
Дидедин гаф азан я чаз
Диде-иман, дарман, къуръан.
Мез дилавар мазан я чаз.

Айишат: Чахъ дидейрин сувар ава!
Чахъ бубайрин йикъар ава!

Бул ава чахъ суварар,
Недай хъуьтуьл афарар!

Юнус: И дуьньяда валай хъсан кас авач,
Чан зун хайи, ширин тир инсан, диде.
Валай багъа, валай масан касс авач,
Вун я зи дин, вун я зи иман, диде!

Джемиля: Диде–сад я, сад я Аллагъ.
Диде – багъа кас я валлагъ.
Лугъузва заз даим рик1и,
Дидедикай манияр лагъ!

Самира: Сад Аллагъди гайи бахтар,
Уьмуьр я чаз гайи вахтар.
Гъар са велед емишдин тар,
Вун гъа таран багъ я, диде.

Исмаил: Мез кылин вирт, камал дерин,
Авач валай касни ширин.
Чи сивик квай шад тир хъуьруьн,
Шагъни Шалбуз дагъ я, диде.

Рушарин кьюьл «Чан дидедин» манидалди

Къугъун (къугъун дидеяр галаз кыле фида)

Тербичи: «Диде» -къызилдин гъарфаралди кхъена к1анзавай гаф я. Гъикъван михъивал, дерин муьгъуьббат к1ват1 хъанва и гафуна!

Дагъустандин халкъдин шаир Расул Гамзатова вичин «Дидеяр хуьх» поэмада ик1 кхъизва:

*«И гафуни хер ийида, сагъарни
Ам уьмуьрдин чирагъ, асул-бине я.
Юзамир гыч са ч1арни,
За лугъузва:
А багъа гаф «Диде» я!».*

Баркалла, зи балайриз!!! Къе абуру ашкъидалди иер кьюьлер авуна, эсерлудаказ шиирар к1елна, уст1арвилелди сегънеда къугъвана. Куь кылел, аялар, гъамиша чими ва экуь рагъ хъурай, михъи цав хъурай, куь дидеярин чан сагърай!!!

